

Årsrapport för säkerhetsarbetet 2016

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Årsplan för säkerhetsarbetet	Plan/Program		Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Säkerhetsansvarig			
Dokumentinformation	Underliggande dokument till riktlinjer för säkerhetsarbetet i Piteå kommun		
Dokumentet gäller för	Kommunkoncernen		

Inledning

Enligt Piteå kommuns riktlinjer för säkerhetsarbetet ska ”en årsplanering för kommunens säkerhetsarbete upprättas varje år av säkerhetsgruppen och fastställs av kommunstyrelsen”.

Planen för säkerhetsarbetet beskriver hur arbetet ska bedrivas inom de fem säkerhetsområdena: skydd mot olyckor, krishantering, internt skydd, informationssäkerhet och säkerhetsskydd samt säkerhetsgruppens arbete.

Enligt riktlinjerna skall planen minst innehålla:

- Vad som ska göras under året
- Tidplan
- Behov av personella och ekonomiska resurser
- När och hur uppföljning, utvärdering och avrapportering ska ske

Uppföljning är en viktig del i kommunens säkerhetsarbete för att kontrollera:

- Att beslutade åtgärder är genomförda
- Att årliga mål är uppfyllda

Uppföljning av kommunens säkerhetsarbete ska utföras av säkerhetsgruppen och årligen sammanställas i en rapport och redovisas för kommunstyrelsen.

Rapporten sammanställs senast under mars månad efterföljande år.

Säkerhetsgruppens arbete

Kommunens säkerhetsarbete syftar till att skapa trygghet och säkerhet för kommunens medborgare, medarbetare och de som vistas i kommunen. Vi arbetar aktivt för att skydda liv, hälsa, egendom och miljö. Säkerhetsarbetet går i cykler, från att hitta riskerna – förebygga dem – begränsa dem och sedan följa upp för att förbättra om det skulle hända igen.

”Kommunen ska aktivt och systematiskt förebygga och begränsa risker och undanröja hot. (...)Denna policy gäller för all verksamhet som kommunen ansvarar för och i tillämpliga delar de kommunala bolag eller motsvarande som kommunstyrelsen bestämmer.”

-Policy för säkerhetsarbetet, Kommunfullmäktige

1. Skydd mot olyckor

1.1. Uppföljning och utvärdering handlingsprogram

Uppföljning av aktiviteternas genomförande samt nyckeltal. Den nämnd som ansvarar för en aktivitets genomförande ansvarar också för att årligen i december rapportera om genomförande till säkerhetsgruppen. Ovanstående genomför i "Genvägen" och rapporteras till kommunstyrelsen under första kvartalet 2015.

Ej genomfört under 2016

1.2. Nya handlingsprogram för förebyggande- och räddningstjänstverksamhet

Beskrivning

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska kommunen för varje ny mandatperiod upprätta handlingsprogram, räddningstjänst verksamhet och förebyggande verksamhet. Dessa kommer att upprättas utifrån den riskinventering som görs under våren 2015 i samband med risk- och sårbarhetsanalysen för extraordinära händelser.

Handlingsprogrammen ska beskriva vilka risker som finns i kommunen för skada på liv, hälsa, egendom och miljö, samt hur kommunen avser minska dessa risker.

Genomförande/resurser

Riskanalysen för skydd mot olyckor baseras på kommunens riskinventering och kompletteras med statistiskt underlag och jämförelser, detta tas fram av säkerhetsgruppen.

Framtagande av säkerhetsmål och prestationsmål görs av en arbetsgrupp bestående av säkerhetsgruppen och säkerhetsombuden. Förslag på handlingsprogram för räddningstjänst- och förebyggande verksamhet tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen. Efter godkännande i första remissrundan skickas handlingsprogrammen på remiss till berörda myndigheter och andra kommuner.

Tidplan

Arbete med nytt handlingsprogram startar våren 2015 och nytt handlingsprogram ska fastställas av kommunfullmäktige senast maj 2016.

Uppföljning

Säkerhetsgruppen följer upp att de förvaltningar och bolag som ansvarar för aktiviteter i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet har tagit med dessa i sin övriga planering. Resursbehov är dels säkerhetsgruppen och dels säkerhetsombuden som bistår i uppföljningen.

Årsvis uppföljning av aktiviteternas genomförande samt nyckeltal sker i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen. Den nämnd som ansvarar för en aktivitets genomförande ansvarar också för att årligen i december rapportera om genomförande till säkerhetsgruppen.

Kommunfullmäktige beslutade om de nya handlingsprogrammen den 2016-12-19

1.3. Kampanjer och aktiviteter

Säkerhetsgruppen deltar aktivt i kampanjer, aktiviteter och mässor som berör området skydd mot olyckor.

Säkerhetsgruppen deltog i kampanjen "balansera mera" och "brandvarnardagen".

1.4. Plan för klimatanpassning

Beskrivning och tidsplan

Enligt projektplan ska arbetet genomföras första halvåret 2015. Linda Sjölund är projektledare och projektet består av en styrgrupp och en projektgrupp från identifierade verksamheter. Metoden för att ta fram en strategi för Piteå kommun utgår från två rapporter från Länsstyrelsen; Klimatförändringar i Norrbottens län – konsekvenser och anpassning samt Regional handlingsplan för anpassning till ett förändrat klimat. Vi följer de rekommendationer som Länsstyrelsen ger för att ta fram en klimatanpassningsstrategi.

Nedan följer Länsstyrelsens förslag till arbetsmetod för kommunal klimatanpassningsplan. Information och underlag till planen kan inhämtas från Länsstyrelsen i Norrbotten och de myndigheter som presenteras på Klimatanpassningsportalen (SMHI).

Genomförande

Informationsmöte – identifiera och sammanställa de klimatförändringar som påverkar länet utifrån länsstyrelsens rapporter. Hemläxa – varje verksamhet ska sedan utreda, identifiera och sammanställa de klimatförändringar som lokalt påverkar dem. Därefter ska de sammanställa ett förslag på en åtgärdslista för att minska konsekvenserna på identifierade klimatförändringar. Insamling av material från respektive verksamhet för sammanställande i en strategi för kommunen. Styrgruppsmöte – vägledning och beslut om arbetetsgång samt vilken nivå som strategin ska fastställas, fullmäktige, kommunstyrelsen eller annan. Remiss till berörda verksamheter och dess ledningsgrupper. Presentation samt remiss av materialet för projektgruppen. Presentation av färdig strategi för styrgrupp.

Färdigställdes tredje kvartalet 2016

2. Krishantering

Samtliga arbeten inom området krishantering budgeteras ur kommunens ersättning från staten enligt 5kap 1§ om kommuners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

2.1. Kontinuitetshantering

Beskrivning

Kontinuitetshantering bidrar till ett mindre sårbart samhälle och är en metod för att på ett strategiskt sätt skapa en förmåga att kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet på en tolerabel nivå oavsett vilken typ av störning som organisationen utsätts för. Det handlar om att skapa en robusthet för kommunen som organisation att bättre kunna hantera förluster av delar av, eller hela, den operativa förmågan och därigenom skydda kommunens intresser, rykte, varumärke och våra värdeskapande aktiviteter.

Genomförande/Resurser

De verksamheter som ska genomföra kontinuitetshantering är beslutade av kommunfullmäktiges utifrån listan om samhällsviktiga verksamheter. Säkerhetsgruppens arbete utgår från myndigheten för samhällsskydd och beredskaps metod för ledningssystem för kontinuitet, svenska standard (SS22304:2014). Arbetet är resurskrävande enligt metod, varje samhällsviktig verksamhet måste avsätta minst två dagar för att få en väl fungerande strategi.

Tidplan

Förutsatt att samhällsviktig verksamhet är beslutat kommer säkerhetsgruppen att boka möten med utsedda verksamheter under våren 2015. Alla utsedda samhällsviktiga verksamheter skall ha en kontinuitetsstrategi innan sommaren 2015.

Uppföljning

Kommer att ske enligt det systematiska säkerhetsarbetet, vart fjärde år inför risk- och sårbarhetsanalysen och planen för hantering av extraordinära händelser.

Genomfört hos samtliga samhällsviktiga verksamheter utom teknik och gator samt Pireva – renhållning pga. resursbrist från verksamheternas sida.

2.2. Ny plan för hantering av extraordinära händelser

Beskrivning

Enligt lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid samt vid höjd beredskap ska kommuner för varje mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Plan för hantering av extraordinära händelser bör beslutas i början av varje mandatperiod. Utifrån risk- och sårbarhetsanalys samt erfarenheter från genomförda övningar med mera ska plan för hantering av extraordinära händelser för Piteå kommun upprättas.

Genomförande/Resurser

Förslag på plan för hantering av extraordinära händelser tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen.

Tidplan

Planen för kommunens åtgärder inför och vid extraordinära händelser ska upprättas andra kvartalet, andra året efter ny mandatperiod och antas av kommunfullmäktige. Arbetet kommer att påbörjas januari 2015.

Uppföljning

Sker genom verkliga händelser och övningar med mera och revideras efter behov eller för ny mandatperiod.

Beslutades av kommunfullmäktigen den 2016-09-15

2.3. Ny övnings och utbildningsplan

Beskrivning

Kommunen skall svara för att förtroendevalda och anställda får nödvändig utbildning för att kunna lösa sina uppgifter och att övning av kommunens ledning och berörda förvaltningar sker regelbundet. Säkerhetsgruppen upprättar en utbildnings- och övningsplan för varje ny mandatperiod.

Centrala krisledningsfunktioner ska årligen övas. Syftet är att de ska få bekanta sig med kommunens plan för hantering av extraordinära händelser, sina roller i gruppen samt vilka problem de kan ställas inför vid en extraordinär händelse.

Genomförande/Resurser

Säkerhetsgruppen skapar ett beslutsunderlag som antas av kommunfullmäktige under årets första hälft.

Målsättningen är att öva berörda två gånger per år.

Respektive övning med tillhörande uppföljning och återkoppling beräknas ta en halv arbetsdag i anspråk. Säkerhetsgruppen planerar och leder övningen. Extern resurs för övning och utvärdering kan behövas.

Tidplan

Arbetet med utbildnings- och övningsplan påbörjas januari 2015.

Uppföljning

Årsvis uppföljning av övnings- och utbildningsverksamheten genomförs och redovisas i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen

Beslutades samtidigt som Plan för hantering av extraordinära händelser.

2.4. Övning - Regional samverkansövning, Vindros 2016

Beskrivning

Kommunens ambition är att öva Tjänsteman i beredskap, krisledningsstaben samt tillhörande funktioner. Övningen syftar till att stärka länets förmåga till samordning och inriktning med utgångspunkt från länets strategier för samverkan och kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Genomförande/Resurs

Kommunens representant medverkar vid planeringsdagarna som fastställs av länsstyrelsen.

Tidsplan

Workshop 29 sept 2016

Larmövning 25 okt 2016

Simuleringsövning 16 nov 2016

Uppföljning

Övningen genomfördes som planerat och utvärderingsrapport från Länsstyrelsen kommer under våren 2017.

2.5. Dricksvattenförsörjning till prioriterade användare

Beskrivning

Samverkan med kommunens vattenbolag ska en beredskapsplan för dricksvattenförsörjning till samhällsviktiga verksamheter tas fram.

Genomförande/Resurs

Säkerhetsgruppen behöver samverka med berörda samhällsviktiga verksamheter för att skapa en beredskapsplan för ändamålet. Arbetet med att skapa denna beredskapsplan är inte olik arbetet med att ta fram styrels-planen.

Arbetet kan med fördel genomföras tillsammans med nästkommande punkt och resultera i olika kartlager i kommunens GIS-system.

Tidsplan

Påbörjas efter semestrar och bör vara färdigställt innan nyår.

Uppföljning

Likt alla andra beredskapsplaner bör även denna ses över vid behov och revideras vart fjärde år.

Materialet överlämnas till Pireva den 20 januari 2017.

2.6. Involvera GIS i krishantering

Beskrivning

Lantmäteriet och Länsstyrelsen genomför nu ett projekt som heter "Utveckling av Norrbotten och Västerbottens kommuners förmåga att kommunicera geodata. Ett arbete som kommunen med fördel bör ta del och använda sig av.

Förutom Lantmäteriet och Länsstyrelsen ska kommunen under 2016 skapa ett GIS skikt där samtliga av kommunens samhällsviktiga verksamheter finns med. Syftet med detta är att kunna arbeta förebyggande vid beredskapsplanering av olika typer samt att det ska finnas tillgängligt som ett hjälpmedel för verksamheterna som ska göra sin del i "plan för klimatanpassning".

Skiktet av samhällsviktiga verksamheter kommer även att vara hjälpsamt för att lösa en pågående kris.

Genomförande/Resurs

Påbörjas efter semestrarna och genomförs parallellt med övriga punkter under krishantering.

Tidsplan

Ska färdigställas under 2016.

Uppföljning

Revideras vid behov.

Genom arbetet med lantmäteriets projekt "tryggt och säkert" samt dricksvattenförsörjning till prioriterade användare är nu arbetet med gis aktivt.

2.7. Implementera UMS i kommunen

Beskrivning

Kommunen köpte 2015 in ett massalarmeringssystem som snabbt och enkelt ska kunna underlätta för att varna och informera kommuninvånarna om olika krishändelser.

Genomförande/Resurs

Innan systemet kan användas måste Riktlinjer för hur detta system ska användas skrivas, behörigheter ska delas ut och utbildning ska ske. Därtill bör en informationskampanj göras inom kommunen för att, om möjligt få fler verksamheter att aktivera sig i detta system.

Tidsplan

Arbetet påbörjas under hösten 2016 och förväntas vara klart innan nyår.

Uppföljning

Revideras vid behov, minst vart fjärde år.

Ej genomfört

2.8. Kommunal ledningsplats

Beskrivning

I syfte att stärka kommunens krisledningsförmåga förstärks Stadshuset som krisledningsplats och delar av reservkrisledningsplats enligt ett åtgärdsförslag från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Kommunen får 50 % av investeringskostnaden i statsbidrag för att åtgärda de punkter som finns i åtgärdsförslaget.

Genomförande/Resurs

En projektgrupp med representanter från Säkerhetsgruppen, Kommunledningskontoret, Fastighets- och serviceförvaltningen samt IT-avdelningen har bildats, där Informationssäkerhetssamordnaren är utsedd till projektledare.

Tidsplan

Projektet påbörjades under 2015 och avslutas under 2016

Uppföljning

Rapporteras löpande till säkerhetsgruppen och kommunchef. Slutbesiktning görs av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap innan statsbidraget betalas ut.

<p>Projektet är slutfört och slutreglering av statsbidraget kommer att göras under första kvartalet 2017.</p>

3. Internt skydd

3.1. Skaderapportering

Under året fortsätter arbetet med implementering av de nya skaderapporteringsrutinerna som har fastställts. Nya SIV samt nya rutiner runt skadehantering

Ett kontinuerligt arbete genom året och kommande år. Skaderapporteringen är på god väg.

3.2. Årsrapportering till försäkringsbolaget

Beskrivning

Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) önskar årligen en rapport. Denna ska innehålla specifika rubriker och författas utifrån en mall. Syftet med rapporten är att beskriva det förebyggande arbete som genomförs i delägarkommunerna för bolaget och återförsäkrarna.

Genomförande/resurs

Under året ska samtliga förvaltningar och de bolag som är med i SKFAB skriva ner de skadeförebyggande arbete som de genomför. Materialet ska skickas in till säkerhetsgruppen i januari och sedan sammanställs detta av säkerhetssamordnaren till en rapport. Rapporten ska vara SKFAB tillhanda i februari.

Sammanställdes och skickades till försäkringsbolagen den 8 februari 2016.

3.3. Implementering av riktlinjen mot klotter

Beskrivning

Syftet med riktlinjerna är att skapa ett generellt förhållningssätt och arbetssätt till klotter och skadegörelse i kommunens förvaltningar och helägda bolag. Alla bolag och förvaltningar ska arbeta på liknade sätt för att motverka klotter inom kommunens ansvarsområde. Målet är att minska klotter och skadegörelse i Piteå kommun, allt för att öka tryggheten och minska kostnaderna för både utövare och skadelidande.

Genomförande/resurser

Modellen bygger på fyra angreppssätt; påverka, beivra, sanera och försvåra samt samordna och följa upp, samtliga angreppssätt har utsedda ansvarig verksamhet. Tillsammans utgör de en helhet som ställer krav på samverkan och samplanering.

De ansvariga verksamheterna som omnämns i styrdokument har själva utveckla egna arbetsrutiner för sitt ansvarsområde enligt Riktlinjer för att motverka klotter och skadegörelse. Därefter ska arbetet implementeras

Tidplan

Under året ska kontakt tas med privata fastighetsägare och nyttjanderättshavare och informera om kommunens riktlinje för att motverka klotter och skadegörelse samt verka för en överenskommelse om liknande arbetssätt i hela kommunen mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Under året ska arbetet följas upp genom redovisning av antal anmälningar av klotter, kostnader samt en beskrivning av delaktighet och samarbete mellan olika aktörer. Denna uppföljning ska göras regelbundet. Under de första åren ska uppföljningen ske med kortare intervaller. Vidare ska träffar anordnas mellan de olika aktörerna en gång per år för samordning av insatser. Rutiner ska även utvecklas för att kunna mäta kostnader.

Mötet med privata fastighetsägare och näringsidkare genomfördes den 11 oktober 2016.

4. Informationssäkerhet

4.1. Förberedelse inför dataskyddsförordningen

Beskrivning

EU har beslutat om ett nytt regelverk om persondataskydd – Dataskyddsförordningen.

I maj 2018 blir dataskyddsförordningen svensk lag och ska börja tillämpas. Den kommer att ersätta personuppgiftslagen (PuL) och delvis även patientdatalagen (PDL). Tillsynsmyndighet för den nya lagen är Datainspektionen och som tillsynsmyndighet kan inspektionen i vissa fall döma ut en administrativ sanktionsavgift på upp till 20 miljoner euro eller fyra procent av organisationens omsättning när en organisation missköter sin behandling av personuppgifter.

Dataskyddsförordningen innehåller flera förändringar jämfört med nuvarande regler och kommuner, landsting och regioner behöver redan nu börja förbereda sig på de nya reglerna.

Kommunen behöver börja planera hur anpassning ska ske till förordningen, nyckelpersoner behöver involveras och hjälpa till med att exempelvis införa nya rutiner för att tillmötesgå dataskyddsförordningens utökade krav på öppenhet och de registrerades rättigheter.

Anpassningen till förordningen kräver att kommunen ser över sin interna styrning och sina riktlinjer för hur hantering av personuppgifter sker. Dataskyddsförordningen lägger stor vikt vid den personuppgiftsansvariges skyldighet att kunna visa att förordningen följs, vilket kan medföra krav på ökad dokumentation. Utöver detta väntas anpassningen få stor påverkan i frågor om budget, IT-system, personal, styrning och kommunikation.

Genomförande/resurser

En omfattande utredning av förordningens krav och innebörd, samt en inventering av hur hantering av personuppgifter sker inom kommunen idag är nödvändig som ett första steg i anpassningen till dataskyddsförordningen. Arbetet kommer att bedrivas i projektform med en projektgrupp bestående av e-samordnare, kommunarkivarie, kommunjurist, kommunsekreterare och informationssäkerhetssamordnare.

Projektet kommer att involvera personer ur hela kommunens verksamheter i olika skeden, arbetet planeras att kunna påbörjas under hösten efter beslut från kommunstyrelsen.

Informationssäkerhetssamordnaren ansvarar för att utreda och inventera informationssäkerhetsrelaterade frågor kring anpassningen såsom informationsklassning, risk och sårbarhetsanalys, incidenthantering och rapportering samt revidering av styrande dokument.

Tidplan

Arbetet med den första fasen startar under 2016 och väntas slutföras under andra kvartalet 2017.

Uppföljning

Avrapporteras löpande till säkerhetsgruppen och kommunchef.

Projektet har startat och under hösten 2016 involverades också Norrbottens e-nämnd för en gemensam upphandling av ett IT-stöd för hantering av personuppgifter.

Upphandlingsarbetet leds av Piteå kommun som tillsammans med Luleå kommun tar fram underlag. Upphandlingen väntas kunna göras under första kvartalet 2017 och kommunerna ska sedan kunna göra avrop utifrån sina behov. Inventeringsfasen i projektet har påbörjats och slutförs sedan när IT-stödet är på plats.

4.2. Klassificering av informationssystem

Beskrivning

Med utgångspunkt från arbetet med anpassningen till dataskyddsförordningen och det tidigare arbetet med kontinuitetshantering bör kommunens informationssystem klassificeras utifrån konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet, och spårbarhet. Informationssystem som stödjer samhällsviktig verksamhet bör dessutom klassificeras utifrån säkerhetsskyddslagstiftningen.

Genomförande/resurser

Klassificeringen görs tillsammans med respektive, systemägare, systemansvarig, kommunjurist samt personal från IT-avdelningen eller motsvarande.

Informationssäkerhetssamordnaren leder och samordnar arbetet.

Tidplan

Arbetet påbörjas under 2016 och fortsätter under 2017.

Uppföljning

Klassificeringen dokumenteras i verktyget KLASSA och slutrapporteras till kommunchefen i form av en förteckning över informationssystem. En separat förteckning över prioriterade informationssystem tas också fram.

KLASSA-verktyget har introducerats och kommer att bli obligatoriskt i för all klassificering av information och informationssystem, arbetet fortsätter under 2017.

5. Säkerhetsskydd

5.1. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Arbetet med handlingsplan (kallad strategi i Piteå kommun) är kraftigt försenad på grund av hög arbetsbelastning och påbörjat i slutet av 2016. Arbetet kommer fortgå under våren 2017.

5.2. Utbildning

Efter lång väntan så kunde Säkerhetsskyddschef anmäla sig till och delta i en säkerhetsskyddsutbildning arrangerad av ett företag kallat 2-Secure som fått goda recensioner av andra kommuner som deltagit. Utbildningen genomfördes i sthlm under hösten 2016.

5.3. Säkerhetsanalys

Då ovan nämnda utbildning låg till grund för att sedan starta upp arbetet med säkerhetsskyddet så kommer säkerhetsanalysen som så smått påbörjades under 2016, fortsätta med nya tag under 2017.

5.4. Seminariedag för förtroendevalda

Detta har inte hunnits med men kommer under 2017 få ny aktualitet då man bland annat från SKL startar upp ett centralt projektarbete i hot och våld frågor, var på detta kommer att ligga väl i tiden under 2017.